

ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΙΣ ΕΝΑΣ «ΣΧΕΔΟΝ ΙΔΑΝΙΚΟΣ» ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

Εργαλείο για το παιχνίδι ρόλων για
μαθητές 15 έως 18 ετών

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΕΡΑ - ΟΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ

Συγχαρητήρια! Συμμετείχες με επιτυχία σε ένα παιχνίδι ρόλων στο Parlamentarium, όπου είχες την ευκαιρία να λειτουργήσεις ως ευρωβουλευτής και να διαβουλευτείς με την πολιτική σου ομάδα σχετικά με δύο προτεινόμενες οδηγίες.

Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με τις οδηγίες για την αλληλεγγύη στο θέμα του νερού και για την ταυτοποίηση των προσώπων μοιάζουν πολύ με την πραγματική δουλειά των ευρωβουλευτών.

Κι εκείνοι

- συγκεντρώνουν πληροφορίες υπό πίεση χρόνου,
- αξιολογούν την αξία των πληροφοριών που παίρνουν,
- ορίζουν μία θέση για την πολιτική ομάδα τους και την υπερασπίζονται απέναντι στις άλλες ομάδες,
- διαπραγματεύονται και καταλήγουν σε συμβιβασμό προκειμένου να υπάρξει αποτέλεσμα
- και πρέπει να παρουσιάσουν τη θέση τους - όχι μόνο μεταξύ τους, αλλά και στον τύπο και στο κοινό.

Το έργο των ευρωβουλευτών είναι ακόμα πιο περίπλοκο, επειδή εκτελούν όλα αυτά τα καθήκοντα σε διαφορετικές γλώσσες και τόπους.

Τι σου άρεσε περισσότερο όταν ενεργούσες σαν ευρωβουλευτής; Ποιο μέρος του παιχνιδιού σου φάνηκε πιο ενδιαφέρον; Υπήρχαν μέρη του παιχνιδιού που σου φάνηκαν πολύ δύσκολα ή αγχωτικά;

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

ΟΡΙΣΜΟΙ

Ένας αποτελεσματικός πολιτικός πρέπει να έχει πολλές ικανότητες. Η πρώτη είναι να καταλαβαίνει όλους τους τεχνικούς όρους που χρησιμοποιούνται στη νομοθετική διαδικασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) σήμερα έχει 28

κράτη μέλη. Παρόλο που είναι όλα κυρίαρχα κράτη (δηλαδή αποφασίζουν ελεύθερα για τους νόμους και την οργάνωσή τους),

έχουν συμφωνήσει να εφαρμόζουν κοινούς νόμους σε διάφορους τομείς. Αυτό συμβαίνει ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες πολλοί διαφορετικοί εθνικοί νόμοι θα καθιστούσαν πολύ δύσκολες τις ανταλλαγές (αγαθών για παράδειγμα) ή σε περιπτώσεις στις οποίες τα μέτρα που χρειάζονται για την αντιμετώπιση ενός προβλήματος δεν μπορεί να τα πάρει μία μόνο χώρα (για παράδειγμα στο πεδίο της προστασίας του περιβάλλοντος).

Η ΣΥΝΘΗΚΗ (της ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ): Στο έγγραφο αυτό προσδιορίζεται σε ποιους τομείς τα κράτη μέλη εγκρίνουν νόμους όλα μαζί και πώς οργανώνεται η νομοθετική διαδικασία, και ορίζεται η ιθαγένεια της ΕΕ.

Ιθαγένεια της ΕΕ: Όλοι όσοι έχουν την ιθαγένεια μιας χώρας της ΕΕ είναι αυτόματα πολίτες της ΕΕ. Η ιθαγένεια της ΕΕ δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια. Αν είσαι πολίτης της Ευρώπης, ρίξε μια ματιά στο διαβατήριό σου· είναι η απόδειξη τόσο της εθνικότητάς σου όσο και της ιθαγένειάς της ΕΕ.

ΟΔΗΓΙΑ: Έτσι λέγονται οι (περισσότεροι) νόμοι σε επίπεδο ΕΕ.

Ονομάζονται «οδηγίες» επειδή ορίζουν έναν ευρύ στόχο που πρέπει να πετύχουν όλες οι χώρες της ΕΕ και αφήνουν τις λεπτομέρειες στο κάθε κράτος μέλος (δίνουν δηλαδή μία οδηγία στους εθνικούς νομοθέτες). Μερικές φορές, τα κράτη μέλη εγκρίνουν πρόσθετους σχετικούς νόμους, που είναι πιο λεπτομερείς και πρέπει να εφαρμοστούν σε εθνικό επίπεδο.

Σημείωση: Δεν πρέπει να υπερδεύουμε το Συμβούλιο Υπουργών με το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ή με το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ. Το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ συγκεντρώνει τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της ΕΕ και κατά κανόνα αποφασίζει ή εκδίδει συστάσεις σχετικά με βασικές προτεραιότητες και πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναπτύσσονται από την Επιτροπή, το Συμβούλιο Υπουργών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ αποτελείται από 47 κράτη μέλη και ασχολείται με θέματα όπως η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα· είναι ο σημαντικότερος οργανισμός της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δεν μπορεί να εκδώσει νόμους. Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ έχει την έδρα του στο Στρασβούργο, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Για να μπορεί κάποιος να εργαστεί αποτελεσματικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πρέπει επίσης να γνωρίζει ποιοι είναι οι βασικοί παίκτες.

ΟΙ ΠΑΙΚΤΕΣ:

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι το «εκτελεστικό όργανο» της ΕΕ. Αποτελείται από 28 «Επιτρόπους» (ένας από κάθε κράτος μέλος), που είναι ανεξάρτητοι και εκπροσωπούν τα συμφέροντα της ΕΕ στο σύνολό της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει ευρωπαϊκούς νόμους και προσέχει ώστε οι νόμοι αυτοί να εφαρμόζονται σωστά. Όμως, δεν εγκρίνει η ίδια τους νόμους. Αυτό είναι έργο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών.

Το **ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ** αποτελείται από 751 βουλευτές, που εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες των 28 κρατών μελών και οργανώνονται σε διάφορες πολιτικές ομάδες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, λοιπόν, εκπροσωπεί τους πολίτες της ΕΕ. Το Κοινοβούλιο διαπραγματεύεται και εγκρίνει ευρωπαϊκούς νόμους μαζί με το Συμβούλιο Υπουργών.

Το **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ** αποτελείται από έναν υπουργό ανά κράτος μέλος. Καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ασχολείται με διάφορα θέματα, όπως η γεωργία, οι εξωτερικές υποθέσεις, το περιβάλλον και οι μεταφορές, στην πραγματικότητα δεν υπάρχει μόνον ένα Συμβούλιο Υπουργών, αλλά πολλά διαφορετικά. Το Συμβούλιο Υπουργών εκπροσωπεί τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και πρέπει να συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους νέους νόμους.

ΟΙ ΠΑΙΚΤΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ:

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ: Οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται άμεσα, για πέντε χρόνια. Οι ευρωβουλευτές που έχουν τις ίδιες πολιτικές πεποιθήσεις, ανεξάρτητα από τη χώρα που προέρχονται, σχηματίζουν μία

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ. Οι πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οργανώνονται δηλαδή με βάση την πολιτική τοποθέτηση και όχι την εθνικότητα. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να δημιουργηθεί μια νέα πολιτική ομάδα ωμόνο αν διαθέτει 25 ή περισσότερους ευρωβουλευτές από τουλάχιστον 7 κράτη μέλη.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ: Σε μια επιτροπή, οι ευρωβουλευτές από διαφορετικές πολιτικές ομάδες συνεδριάζουν για να συζητήσουν θέματα στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου τομέα πολιτικής (όπως το περιβάλλον, η εξωτερική πολιτική ή οι οικονομικές υποθέσεις). Υπάρχουν περισσότερες από 20 τέτοιες επιτροπές, και σε αυτές πραγματοποιείται το μεγαλύτερο τμήμα του προπαρασκευαστικού έργου για τους νέους νόμους. Θυμήσου ότι συμμετείχες σε συνεδριάσεις επιτροπών στο παιχνίδι ρόλων.

ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ: Εδώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως σύνολο παίρνει τις αποφάσεις του. Ενώ σε μία επιτροπή συνεδριάζουν μόνον ορισμένοι ευρωβουλευτές και συζητούν για συγκεκριμένα νομοσχέδια που έχουν προταθεί, στις συνόδους της ολομέλειας συγκεντρώνονται όλοι οι ευρωβουλευτές για να εξετάσουν όλα τα νομοσχέδια που έχουν εγκριθεί από τις επιτροπές. Πήρες τον λόγο στην ολομέλεια κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ρόλων;

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ: μία πρόταση για αλλαγή σε σχέδιο νόμου.

ΑΝΑΓΝΩΣΗ: όταν το Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο συνεδριάζουν και αποφασίζουν σχετικά με μια πρόταση νόμου.

Περισσότερες πληροφορίες:

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εργάζονται παράλληλα, αλλά κατά κανόνα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το πρώτο που «εγκρίνει» (αποφασίζει για) τη θέση του επίσημα. Όταν το Συμβούλιο εγκρίνει τη δική του θέση, πρέπει επίσης να αποφασίσει εάν μπορεί να δεχτεί τις αλλαγές που έχει ζητήσει το Κοινοβούλιο.

ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ:

Προκειμένου να εγκριθεί ένας ευρωπαϊκός νόμος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να συμφωνήσουν σε ένα κοινό κείμενο. Πώς καταλήγουν σε συμφωνία; Υπάρχει μια διαδικασία που περιλαμβάνει το πολύ 3 στάδια (ονομάζονται «αναγνώσεις») που οδηγούν σε συμβιβασμό.

Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας αυτής:

Πρώτο στάδιο: Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μελετούν την πρόταση της Επιτροπής. Συγκεντρώνονται πολλά στοιχεία (διαβουλευσεις με διαπιστευμένους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων, με ενδιαφερόμενα μέρη, πολίτες, κλπ.). *Θυμάσαι πώς συγκεντρώσατε στοιχεία στο παιχνίδι ρόλων;*

Οι ομάδες που εργάζονται πάνω σε μια πρόταση είναι μια ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ στο Κοινοβούλιο και μια ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ στο Συμβούλιο.

1η ΑΝΑΓΝΩΣΗ: Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ψηφίζουν χωριστά για την πρόταση, για πρώτη φορά.

Δεύτερο στάδιο: Εάν δεν συμφωνούν πλήρως (κάτι που συμβαίνει συχνά), προχωρούν σε ένα δεύτερο στάδιο. Εδώ εξετάζουν πιθανούς συμβιβασμούς. Η ομάδα εργασίας και η επιτροπή συνεδριάζουν ακόμα μία φορά και, στο τέλος αυτού του σταδίου, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο ψηφίζουν επί του προτεινόμενου κειμένου για δεύτερη φορά. Αυτή είναι η *δεύτερη ανάγνωση*.

Τρίτο στάδιο: Εάν, μετά τη δεύτερη ανάγνωση, τα δύο μέρη εξακολουθούν να μη μπορούν να συμφωνήσουν πάνω σε ένα κοινό κείμενο, έχουν μία τελευταία ευκαιρία: συγκροτείται μια επιτροπή συνδιαλλαγής για να αναζητήσει μια πιθανή λύση. Στην *επιτροπή συνδιαλλαγής*, εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου συνεργάζονται για να καταλήξουν σ' έναν συμβιβασμό. Αυτές οι συνεδριάσεις συχνά πραγματοποιούνται υπό μεγάλη πίεση χρόνου, και η συμφωνία συχνά επιτυγχάνεται νωρίς το πρωί, μετά από πολλές ώρες διαπραγματεύσεων.

Εάν δεν υπάρξει συμφωνία στο στάδιο αυτό, ο προτεινόμενος νόμος απορρίπτεται οριστικά. Ίσως αναρωτιέσαι γιατί υπάρχουν τόσα πολλά στάδια. Μπορεί να σου δημιουργείται η απορία αν αυτό είναι πραγματικά απαραίτητο.

Σκέψου όμως ότι μόνο μέσα από αυτή τη διαδικασία μπορείς να εξασφαλίσεις ότι ακούγονται οι διαφορετικές απόψεις και γνώμες!

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

- Πρέπει να έχετε ένα όραμα.
- Καθορίστε τους στόχους σας και αναπτύξτε τη στρατηγική σας προκειμένου να μπορεί να υλοποιηθεί.
- Βρείτε πέντε επιχειρήματα για να πείσετε τους άλλους να ψηφίσουν υπέρ της οδηγίας σας.
- Να είστε πειστικοί, σύντομοι και εντός θέματος και να χρησιμοποιείτε κατανοητές εκφράσεις.
- Να είστε δημιουργικοί και να γίνεστε πηγή έμπνευσης όταν προβάλλετε τις ιδέες σας.

Τώρα που καταλαβαίνεις περισσότερα σχετικά με της διαδικασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είναι η σειρά σου να δημιουργήσεις μια πολιτική ομάδα και να προτείνεις έναν νόμο για κάποιο ζήτημα που υποστηρίζεις θερμά.

Ακολούθησε αυτά τα 6 βήματα και δες αν μπορείς να πείσεις τους συμμαθητές σου να ψηφίσουν για σένα.

- 1. Δημιούργησε την πολιτική σου ομάδα με μέλη που έχουν τις ίδιες πεποιθήσεις με εσένα.**
- 2. Σε συνεργασία με τα μέλη της διαλέξτε ένα όνομα για την πολιτική σας ομάδα.**
- 3. Γράψτε τη διακήρυξη της ομάδας σας.**
- 4. Επιλέξτε την ιδέα που θα θέλατε να υπερασπιστείτε.**
- 5. Προτείνετε μία πολιτική που θα θέλατε να εγκρίνει το Κοινοβούλιο.**
- 6. Πραγματοποιήστε μια ομιλία μπροστά στις άλλες πολιτικές ομάδες (τους συμμαθητές σας) υποστηρίζοντας τη θέση της ομάδας σας σε σχέση με την πρόταση.**

Στο τέλος κάθε ομιλίας, εσύ και οι συμμαθητές σου θα ψηφίσετε για να αποφασίσετε ποια πολιτική ομάδα ήταν η πιο πειστική στην υπεράσπιση της ιδέας της.

Δέξου την πρόκληση να είσαι στην ομάδα που θα νικήσει!

